

Woordvoering voorjaarsdebat GroenLinks-fractie
Benni Leemhuis, Groningen, 6 juli 2016

Voorzitter,

De stad heeft de toekomst. Dat blijkt keer op keer uit statistieken en onderzoeken. De stad heeft alles te bieden. Jongeren vestigen zich graag in steden, de werkgelegenheid concentreert zich er en steden kennen een groot aanbod op het gebied van cultuur en recreatie en ook onderwijs, welzijn en zorg concentreren zich in de steden.

En Groningen is precies zo'n stad. Een compacte stad met oude wortels, groot gegroeid te midden van een groen en weids ommeland. Maar dus ook groot geworden door klein te blijven. De veelvoud aan functies, de bedrijvigheid en de levendigheid op een relatief zeer klein oppervlakte staan in contrast tot weidse ruimte en rust. Er zijn weinig plaatsen waar die combinatie van tegenstellingen zo sterk is, maar waar die tegenstellingen elkaar juist nog meer zouden kunnen versterken. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de toekomstvisie Nordic City, die voor Groningen Stad en Ommeland is opgesteld in het kader van de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam. Die Nordic City is, en ik citeer: 'een geheel van een krachtige, complete stad met een waaier van kwaliteitsbewuste en duurzame dorpen daaromheen, bij elkaar gehouden door een gedeelde energie-ambitie en een groeiende regionale energie-economie.' De visie van die Nordic City, die ook goed samengaat met de doelstelling om Groningen in 2035 energieneutraal te maken, geeft wat mijn fractie betreft één van de denkrichtingen voor de op te stellen omgevingsvisie, die hier in Groningen onder de noemer Next City zal worden ontwikkeld.

Voor GroenLinks is 'de gezonde stad' het uitgangspunt in de ontwikkeling van Groningen. Een gezonde stad investeert in groen, heeft schone wateren en bevordert duurzame mobiliteit. Een gezonde stad is een stad die toekomstbestendig is, en dus ook de gevolgen van de klimaatverandering kan opvangen. Een gezonde stad is dus een stad waar ruimtelijke ordening, milieubeleid, groenbeleid en duurzaamheid in elkaar grijpen en elkaar versterken.

Die 'gezonde stad' manifesteert zich op veel verschillende manieren.

Op straat of buurtniveau door het mogelijk maken van leefstraten, waarbij spelen, verblijven en ontmoeten in woonstraten de menselijke maat terug kunnen brengen. Daarover nam de raad vorig jaar de motie van onder andere GroenLinks aan, en om diezelfde reden staan wij op een motie van de ChristenUnie over 30 kilometerstraten.

Door de stad nog beter geschikt te maken om vlak bij huis te ontspannen en te recreëren dragen we ook bij aan de 'Gezonde stad': door sport in de openbare ruimte te stimuleren, door openbare plantsoenen en parken van hoge kwaliteit, door goede fietsroutes van stad naar ommeland, waarover we met D66 een motie indienen, maar ook door het voortzetten van het stadsstrand tot misschien wel een stadsbad. Hierover dient Student en Stad mede namens ons een motie in. Gezondheid is ook belangrijk in het onderwijs en voor kinderen. Daarom dienen we een motie in om werk te maken van gezondere schoolkantines.

De gezonde stad komt ook tot uiting in het groen in de stad: De stad heeft goed zicht op de stedelijke ecologische structuur, er worden successen geboekt op het gebied van ecologisch beheer en ecologische diversiteit. Mijn fractie kijkt wel met zorg naar de groencompensatie bij projecten in de stad waar compensatie ter plekke lastig is. Kan het college aangeven hoe het hiervoor in de toekomst versterkt aandacht zal hebben? Groen in de binnenstad is belangrijk. Daarom zijn we blij met de voorgenomen vergroening van de binnenstad als gevolg van de binnenstadvisie. Om verdere versterking van tuinen te voorkomen dient GroenLinks een motie in. Ook staan we op de motie van D66 over geveltuinen. Omdat

een gezonde stad ook een duurzame stad is, is het belangrijk om zo veel mogelijk afval te beperken. Een steen des aanstoets is de grote hoeveelheid reclamefolders. Een manier om daar wat aan te doen is het invoeren van een ja/ja-sticker, waarbij het uitgangspunt wordt dat inwoners van de stad zelf aangeven of ze folders en krantjes willen krijgen, in plaats van andersom, zoals nu.

Derde bouwsteen is de ongedeelde stad. De stad waarbij iedereen op z'n eigen manier mee kan doen. Waarbij omgekeken wordt naar elkaar en waarbij mensen zelf maximaal invloed hebben op hun eigen leven, al dan niet met hulp. Maar waar ook dat deel van de stad dat het moeilijk heeft, de vruchten kan plukken van de succesvolle stad van startups, bedrijvigheid en innovatie. Het werken aan een ongedeelde stad, waar iedereen mee doet, doen we bijvoorbeeld door de ingezette vernieuwing van de sociale zekerheid, waarbij de stad ook landelijk pleit voor experimenten in de bijstand. Vandaag is hier nog uitgebreid media-aandacht voor. Het wachten is op een reactie van de staatssecretaris, maar het is te hopen dat in Den Haag ook meegewerkt wordt aan deze experimenten.

Voorzitter,

Ik begon mijn woordvoering door te zeggen dat de stad de toekomst heeft. Ik was gisteren getroffen door het verhaal van een jongen van 10 jaar uit Leiden. Zijn verhaal werd opgetekend door Omroep West en dagblad Metro. Deze jongen vroeg zich af wat zijn toekomst was, of hij een toekomst had. Hij wilde later journalist worden. Maar hij twijfelde of hij dat wel zou kunnen. De twijfel bleek niet gelegen in twijfel over zijn capaciteiten, maar de twijfel was ontstaan, omdat hij erg vaak hoorde dat mensen zoals hij niks kunnen worden. Omdat mensen als hij later alleen maar criminelen zouden worden. Maar gelukkig gaf deze jongen niet op. Hij besloot, als een echte journalist, daarover een film te maken.

Dit is het verhaal van Mohammed Mkadmi, die van Marokkaanse afkomst is.

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar volgens mij zou een Leidse jongen als Mohammed Mkadmi zich als tienjarige niet dergelijke vragen moeten stellen.

Het verhaal van Mohammed is het verhaal van zoveel meer mensen, ook in onze stad, die te maken hebben met alledaagse vormen van discriminatie en vooroordelen. Of dat nou is om hun afkomst, seksuele geaardheid of die om andere niet ter zake doende kenmerken tegen barrières oplopen.

En het verhaal van Mohammed is uiteindelijk een verhaal met een mooi einde. Want hij kreeg bij het maken van zijn film hulp van de journalist Mustafa Marghadi en van burgemeester Ahmed Aboutaleb en honderden positieve reacties van mensen die hem steun en succes toewensten. De film zal als voorlichtingsfilm op scholen vertoond worden om de gevolgen van discriminatie zichtbaar en bespreekbaar te maken.

De fractie van GroenLinks vindt belangrijk oog te hebben voor de gevolgen van bewuste en onbewuste discriminatie. Groningen is een open, tolerante en verdraagzame stad en dat willen we ook zo houden. Iedereen in Groningen moet zichzelf kunnen zijn en zo veel mogelijk gevrijwaard blijven van de negatieve gevolgen van intolerantie en vooroordelen en zich geaccepteerd kunnen voelen. Het is voor mijn fractie belangrijk om meer zicht te krijgen op het vraagstuk van discriminatie in Groningen. Hoe bevorderen we gelijke kansen voor iedereen? Hoe zorgen we dat er geen toename van onverdraagzaamheid in Groningen optreedt? Hoe geven we aandacht aan voorlichting over wat mensen kunnen doen en zorgen we ervoor dat we meer zicht krijgen op de feiten achter de cijfers? Graag hoor ik een reactie van het college.

In het verlengde hiervan ligt het etnisch profileren. Dit onderwerp kwam de afgelopen tijd breed in het nieuws als gevolg van de aanhouding van de rapper Typhoon. De politie in Zwolle erkende ruiterlijk dat de aanhouding op onterechte gronden had plaatsgevonden, omdat de huidskleur van de rapper als één van de redenen ervoor was opgegeven. Ook de agent gaf toe dat hij bevooroordeeld had gehandeld. Etnisch profileren deugt niet en het moet voorkomen worden. Mijn fractie kan - en wil - zich niet voorstellen dat dit in Groningen op structurele basis gebeurt, maar vindt het ook belangrijk dat eventuele incidenten van etnisch profileren worden tegengegaan. Een manier waarop dat zou kunnen is door middel van stop-formulieren. Via bijvoorbeeld een app kan de agent bij een staandehouding simpel de reden ervan noteren. Het effect daarvan is dat de agent bewuster, en gemotiveerder onderbouwt waarom iemand wordt

staande gehouden. In Engeland zijn bij de invoering van een dergelijk systeem positieve ervaringen opgedaan en in Amsterdam en Utrecht worden de eerste stappen gezet in die richting. Mijn fractie zou graag zien dat Groningen die ontwikkeling in de gaten houdt en onderzoekt of daarbij kan worden aangesloten. Wij dienen daarover samen met anderen een motie in.

Het is belangrijk dat we in woord en gebaar duidelijk maken dat iedereen in deze stad zichzelf kan zijn. Een symbolisch gebaar kan daarbij een groot effect hebben. Één van die manieren is het aanbrengen van een regenboogzebrapad. Nu vroeg de jongerenorganisatie Dwars daar meer dan een jaar geleden het college al naar, en ik weet dat er in deze raad brede steun voor bestaat om in de stad zo'n zebrapad aan te leggen. Er ging zelfs al een motie van Student en Stad rond, maar navraag leerde mij dat er nu toch binnenkort een positieve reactie komt op het voorstel van Dwars. Kan het college dat bevestigen? Kan het college bij het antwoord ook vertellen hoe Dwars, maar uiteraard ook vertegenwoordigers van de LGBT gemeenschap in Groningen bij de verdere uitwerking betrokken zullen worden?

Voorzitter,

Door de crisis en door de verhuurdersheffing zijn er in de volkshuisvesting in Groningen de afgelopen jaren flinke klappen gevallen. De doorstroming stokte en de benodigde nieuwbouw werd niet gehaald waardoor de slaagkans in de sociale huursector afnam. Dat baart mijn fractie zorgen, te meer omdat de groep die aanspraak kan maken op sociale huisvesting toeneemt, bijvoorbeeld vanwege de statushoudende vluchtelingen die op zoek zullen zijn naar een huis. In de woonvisie en via de afspraken met de corporaties moet hier in worden voorzien. Mijn fractie denkt dat het van belang is hier op in te zetten en daarom zijn we blij met het vorige week door het college aangekondigde meerjarenprogramma woningbouw. Ook door nieuwe manieren van financieren en het samenwerken met nieuwe partners zoals bij de Cortingborg en bij de Meerhoven is winst te behalen. Graag hoor ik van het college wat die extra aangekondigde activiteit betekent voor de beschikbaarheid van sociale huisvesting.

Voorzitter,

Het is belangrijk dat slachtoffers van geweld en vervolging onderdak wordt geboden. Het is daarbij belangrijk dat vluchtelingen zo snel mogelijk de kans krijgen om tot rust te komen en verder kunnen gaan met hun levens, ook in Groningen. Zo snel mogelijk onderwijs, met name in de Nederlandse taal, deelname aan activiteiten en werk en ondersteuning bij het verwerken van hun ervaringen leiden er toe dat ze zo snel mogelijk hun draai kunnen vinden in Nederland. Het is goed dat wij als stad voorop lopen in het bieden van onderdak, via de noodopvang, maar ook via het asielzoekerscentrum aan de Energieweg, waar wij vorige week in deze raad unaniem en zonder verder debat over konden besluiten. Vorige week maakte het college ook het actieplan De Groningse Opgave Vluchtelingen bekend. Het is belangrijk dat mensen zo min mogelijk overgeplaatst worden bij hun aankomst in Nederland en mijn fractie is daarom ook blij met de inspanning die gedaan wordt om mensen die in Groningen willen blijven daar ook zo veel mogelijk de gelegenheid toe te bieden. Daarbij is voldoende beschikbaarheid van sociale huisvesting een belangrijke vereiste zoals ik het net ook al stelde. Gezien het belang dat mijn fractie stelt aan een goede opvang van asielzoekers staat GroenLinks op een motie die in kaart brengt hoe kinderen in de noodopvang zo snel mogelijk zwemonderwijs kunnen krijgen. Ook zijn we mede-indiener van een motie die verzoekt na te gaan hoe gemengd wonen van studenten en asielzoekers gerealiseerd kan worden om daarmee ook snellere participatie in de Groninger samenleving te bevorderen.

Mijn fractie dient naast de al in mijn woordvoering genoemde moties nog een motie in waarin het college gevraagd wordt binnen de VNG invloed aan te wenden om de invoering van de wet open overheid te bevorderen. Tot slot een motie over de wachttijd voor GGZ-patiënten. Er zijn signalen, bijvoorbeeld van de landelijke huisartsen vereniging, dat er reden tot zorg is over de toegankelijkheid van de GGZ. In de motie wordt gevraagd om de situatie in Groningen in kaart te brengen en om eventueel oplossingsrichtingen aan te dragen mocht een dergelijke problematiek zich ook in Groningen voordoen.

Naast de al genoemde moties dient mijn fractie nog een aantal moties in.